

L'elecció dels bisbes romans

per José Grau.

Jose Grau autor, entre d'altres, de l'obra " **Catolicismo Romano, orígenes i desarrollo** " publicada en dos volums per l'editorial Ediciones Evangélicas Europeas sota pseudònim de Javier Gonzaga

Si un ciutadà romà dels primers segles de l'era cristiana, ressuscitat, hagués assistit al Vaticà, al juny de 1963, a l'elecció i coronació de Pau VI —o a la de qualsevol altre Pontífex modern—, no hagués entès gens del que tals cerimònies i pràctiques de la Roma papal signifiquen.

Certa apologètica catòlica se serveix, amb no poc èxit, del que podríem dir una gran «il·lusió de perspectiva històrica», consistent a fer creure que l'església romana ha estat, i segueix sempre la mateixa des del primer segle fins als nostres dies. Com si tot el que creu i practica, salvades certes petiteses de detall i forma, es remuntés bàsicament fins a San Pere mateix. D'aquesta manera, el Catolicisme romà pretén fer l'efecte que el bisbe de Roma ha estat sempre no només bisbe d'una «diòcesi» (com qualsevol altre bisbe catòlic), sinó Cap vi-sible de l'Església universal i Pontífex, «bisbe dels bisbes de tot l'orbe», en la seva qualitat de suposat Vicari de Crist. Així, s'intenta fer creure que les tradicions romanes es remunten a l'antiguitat apostòlica i són, per tant, garantia de debò i d'autèntica Església.

Però aquesta il·lusió, aquesta errònia perspectiva històrica del que ha estat la vida de l'Església en general, i de l'església de Roma en particular, no resisteix la més lleugera investigació científica. L'historiador sap que Roma, lluny de ser sempre la mateixa, ha canviat constantment i que les doctrines i pràctiques papals (bastant tardanes, per cert) van ser quelcom ignorat completament durant molts segles del cristianisme antic. El nomenament de cada nou papa converteix el tema en alguna cosa actual. I constantment, per desgràcia, cal comprovar la mateixa ignorància de la història en multitud de persones, i publicacions, que presenten al recentment estrenat Pontífex com el successor d'una cadena sense baules trencades, que es remunta diàfana fins al primer segle.

No obstant això, un estudi imparcial de les dades històriques al nostre abast, llança —encara que sigui breument i gairebé en esbós— el següent quadre general de fets irrefutables:

1. En l'elecció dels antics bisbes romans no intervenien cardenals. I això, per la senzilla i simple raó, que la dignitat cardenalícia no existia tampoc encara, L'ofici de «cardenal» no va ser introduït en l'Església romana sinó fins a mil anys després de la fundació de l'Església cristiana (1). Per descomptat, no hi ha tampoc cap base bíblica per al ministeri cardenalici. El Nou Testament ignora completament —i amb ell els primers segles de l'Església—, el càrrec de cardenal.
2. En l'elecció dels antics bisbes romans no intervenia tampoc cap representació de l'Església universal.

L'elecció dels bisbes romans

per José Grau.

Els electors no van pretendre mai tal representació, a diferència dels pares components dels grans concilis ecumènics dels primers mil anys (els quals concilis, per altra banda van ser totalment independents en relació amb la seu romana, la qual no era més que una important seu, entre unes altres, de la Cristiandat). L'elecció de bisbe a Roma tenia a veure amb aquesta ciutat i no amb la totalitat de l'Església universal. Per la raó, simple i senzilla, que el prelat titular d'aquesta seu era el bisbe de Roma. Res més. Segles més tard arribaria a ser «el primer (però) entre iguals».

3. Els bisbes romans eren triats exactament igual que els altres bisbes de l'antiga Església, és a dir: amb participació del poble fidel de la ciutat (laics) i el «clergat» de la mateixa.

D'aquests tres punts es desprèn que els bisbes de l'Església romana, en els primers segles, no eren més que els altres bisbes de les restants ciutats de la Cristiandat. L'hegemonia papal, per la qual el bisbe de Roma es va col·locar per sobre dels altres prelats, és fruit d'una evolució històrica produïda per una llarga i complicada combinació d'interessos eclesiàstics, socials i polítics, però sense base bíblica. El gran historiador J. I. Dollinger va escriure:

- a. *«Tenim escrits i afirmacions referents a la jerarquia eclesiàstica en l'Església i en cap d'aquests escrits d'aquells primers segles apareix la dignitat papal, ni s'esmenta res de semblant que pogués existir en l'Església. En els escrits del Pseudo-Dionisio Areopagita, compostos a la fi del segle V, i relacionats amb la jerarquia, s'esmenta solament a bisbes, preveres i diaques. Igualment, Isidoro de Sevilla, el famós teòleg espanyol, en l'any 631 esmenta tots els graus eclesiàstics existents per aquell temps i els divideix en quatre grups: patriarques, arquebisbes, metropolitans i bisbes. Graciano, canonista italià del segle XII, va incorporar aquesta llista en la seva cèlebre obra titulada «Decrets», val a dir 500 anys més tard que Isidoro de Sevilla, i ha d'haver-li cridat poderosament l'atenció que l'ofici de Papa no estigués inclòs. Encara Beat, abat espanyol, proporciona la mateixa llista d'Isidoro de Sevilla en l'any 789. Beat tampoc sap res d'una dignitat més elevada en l'Església que la de patriarca» (2).*

La pregunta sorgeix espontània: On estava el papa en l'Església antiga? A aquesta pregunta, la història respon en els següents termes: Al principi, es deia papa (és a dir: pare) a tots els bisbes per un igual. I després, fins als mateixos preveres de llogaret. A partir del segle VI va ser quan va començar a usar-se, de manera restringida, per a designar particularment al bisbe de Roma. I, finalment, Gregori VII, en 1076, ho va exigir exclusivament per a ell i els seus successors, afegint-li el prefix de «Sant».

La paraula «papa» és d'origen grec, no llatí. I va ser a Alexandria, no a Roma, on primerament es va dir «pope» (és a dir: papa) al bisbe. A Orient, aquest nom serveix avui per a designar a tots els sacerdots («popes») (3).

L'elecció dels bisbes romans

per José Grau.

Notes

(1) Ignaz von Dollinger, *The Pope and the council* , III, V. pàg. 206 et seq.

(2) *Ibíd.*

En el Nou Testament, quan l'apòstol Pau enumera els ministeris de l'Església cristiana, tampoc fa esment del Papat (1 Corintis 12:28; Efesis 4:11), Oblit imperdonable si el papa és realment la pedra angular de l'edifici eclesiàstic.

(3) Stanley , " *History of the Eastern Church* " , lec . 7. p.216 et seq .; Farrar " *Lives* " Vol. I p. 370

. Cf. nota núm. 50. p. 294, ad supra .